

"De Cero a Siempre": התחייבות לילדינו הרכים

השקעה בגיל הרך היא המחויבות הטובה ביותר שכל מדינה יכולה לקחת על עצמה, בהווה ובעתיד גם יחד. הנחת היסוד הזו הובילה את רפובליקת קולומביה לגבש מדיניות מקיפה - הידועה בשם "De Cero a Siempre" (מאפס ועד הנצח) - שמטרתה להשיג חברה שוויונית, שאינה מנציחה את הנסיבות המוחלשות שעמן נולד אדם לשארית חייו.

חואן מנואל
סנטוס קלדרון,
נשיא קולומביה
וזוכה פרס נובל
לשלום לשנת
2016

ילדינו נמצאים בליבה של קולומביה שוחרת השלום שאנו בונים כעת, ולכן אנו מבינים עד כמה חשוב לפעול בתיאום עם סדר היום הבינלאומי ולגבש חזון ומדיניות הנוגעים לגיל הרך. מחקרים מעידים על כך שקצב התפתחות המוח מתרחש במהירות הגבוהה ביותר בחמש השנים הראשונות לחיי הילדים, וכי השקעה במגזר זה של האוכלוסייה מובילה לשיעורים הגבוהים ביותר של החזר על השקעה חברתית. מחקרים אלה, בשילוב הרצון להעמיד את השמירה על זכויות הילדים בראש סדר העדיפויות שלנו, הובילו אותנו לגבש תוכנית לטיפול מקיף שניתן יהיה להתאים לנסיבות הייחודיות של כל ילד וילד החיים במדינה. כמו כן, הזמנו את המגזר הפרטי, הארגונים החברתיים והקהילתיים, האקדמיה וגופים תאגידיים בינלאומיים להצטרף לפרויקט.

אתגר זה דרש גישה חדשנית לאופן שבו תכננו, ניהלנו, יישמנו והשקענו במדיניות ציבורית אפקטיבית. שבע שנים לאחר תחילת יישום התוכנית, והודות לעלייה חסרת תקדים בהשקעה בגיל הרך, הצליחה קולומביה להרחיב משמעותית את כיסוי הטיפול המשולב באוכלוסייה זו. התרחבות זו אפשרה לנו לזנק ממתן טיפול ב-400,000 ילדים בשנת 2010, למספר הנוכחי העומד על יותר מ-1.2 מיליון ילדים, שכ-50% מהם חיים בנסיבות מוחלשות.

כל ילד עומד במרכז הטיפול המשולב

מדיניות De Cero a Siempre שינתה את הדרך שבה ניגשנו לטפל בגיל הרך: היא הציבה את הילדים במרכז הפעילות, חוללה שינויים בחייהם וקידמה את התפתחותם הכללית. כיום ניתן הטיפול על בסיס שמי ואישי: כל ילד רשום בשמו הפרטי, שם משפחתו, מספר הזהות שלו וכתובתו. נוסף על כך, כל הטיפול שמקבלים הילדים עובר ניטור ומעקב שגרתי.

△ תמונה: לשכת העיתונות של נשיאות רפובליקת קולומביה

כדי להצליח בכך, הקמנו את "מסלול הטיפול המשולב" (Ruta Integral de Atenciones), כלי הניהול העיקרי של המדיניות, המגדיר את הטיפול שכל ילד אמור לקבל מלידה ועד גיל שש. נתנו עדיפות לסדרת שירותים שלמה, שבה כל ילד מקבל, למשל, מספר זהות משלו במרשם האוכלוסין, חברות במערכת הביטוח הלאומי ומערכת הבריאות, תוכנית חיסונית מלאה, פיקוח תזונתי, הדרכה בטיפול ובגידול ילדים לבני המשפחה והמטפלים העיקריים וכן הלאה. שירותים אלה הם האחראים למערכות התיעוד והניטור המוסדיות, שבדקות ועוקבות אחר ההוצאה לפועל של מדיניות הגיל הרך בקולומביה. מערכות אלה חיוניות למניעת מצבי סיכון, וכן נוקטות צעדים להבראתם.

מאמץ משותף חוצה מגזרים

ההתמחות - המוסדית והטכנית כאחד - בהתמודדות עם האתגר להבטיח טיפול משולב באיכות טובה, דרשה מאמץ עצום לתאם בין הרמה הלאומית, המחלקתית והעירונית. יישום כל העבודה שעשינו

אפשר לנו לתעל משאבים פיננסיים וטכניים אל מאגרים מוסדיים מתאימים עם דרישה טריטוריאלית, וכן לכלול את היוזמות לטיפול בגיל הרך בתוכניות הפיתוח.

לכן הקמנו את "הוועדה חוצת המגזרים לטיפול משולב בגיל הרך" (Comisión Intersectorial para la Atención Integral de la Primera Infancia), שיצרה מבנה התואם למטרות המדיניות שלנו, שמקשר ומתאם את פעולותיהם של כל הארגונים המעורבים במתן הטיפול המשולב.

יוצרים שותפויות

נוסף על כל מה שהזכרנו עד כה, הקמנו מערכת שותפויות רבת ערך בין המגזר הפרטי לציבורי, שמילאה תפקיד חשוב בכל תהליך ההבניה, היישום והקידום של המדיניות.

אנו בממשלה התרגשנו מאוד מתרומתם העצומה של ארגוני המגזר השלישי, חברות מהמגזר הפרטי, האקדמיה והגופים התאגידיים הבינלאומיים, שאפשרו לנו להשתמש בשירותיהם בחפץ לב כדי לפעול למען ההתפתחות בגיל הרך. היינו מוכנים ליצור את התנאים החיוניים שיאפשרו לפעולות אלה להסתנכרן עם המדיניות שלנו ולפעול בתיאום עם המדינה. כך יכולנו להרחיב עוד יותר את היקף המטרה שאיחדה את כולנו - קידום טיפול משולב בהתפתחות בגיל הרך.

קידום אחריות משותפת

עקרון האחריות המשותפת קובע כי המשפחה, המדינה והחברה ערבבות לזכויות נשים בהיריון ולזכויות ילדים - במקרה זה, ילדים בגיל הרך. בעקבות עיקרון זה, שנקבע בוועידת האומות המאוחדות לזכויות הילד, וכן חוקי קולומביה בנושא זה, פיתחנו מדיניות שביקשה לעודד שינוי תרבותי ולהשפיע על נורמות חברתיות, שיעמידו את הטיפול בגיל הרך בראש סדר העדיפויות. אנו עושים זאת באמצעות שימת דגש על התפקיד החשוב שממלאות המשפחות בהתפתחות הכללית של הילדים, ובאמצעות עידוד הקהילה המקומית להגן עליהם באופן פרואקטיבי.

פרספקטיבה משולבת על התפתחות

אין די בכך שמדיניות De Cero a Siempre תרכז את הפעולות בהיבט אחד בלבד של התפתחות הילד; עלינו להביא בחשבון את רעיון הטיפול הכוללני והמקיף. תפיסה זו כוללת התבוננות על ילדים כסוכנים פעילים בהתפתחותם שלהם. פירושה שעלינו להציג דרישות חדשות לבני משפחותיהם, למורים שעובדים איתם מדי יום, ולכל מי שמתכנן את התוכניות והפרויקטים שבהם הם משתתפים.

"החלטנו לגבש
תוכנית לטיפול
מקיף שאפשר
יהיה להתאים
לנסיבות
הייחודיות
של כל ילד
וילד החיים
במדינה."

משמעות המדיניות לחיי הילדים בקולומביה

מדיניות De Cero a Siempre היא עוד דוגמה למאמץ העצום שעושה ממשלה זו בכמה תחומים, כדי ליצור מדינה טובה יותר. קולומביה טובה יותר דורשת מאיתנו להתחייב שהדור שאנו מגדלים כעת לשלום יוכל להתבגר בתנאים הטובים ביותר שאפשר (בסוף 2016 נחתם הסכם שלום ששם קץ למלחמת האזרחים בקולומביה, שנמשכה כשישים שנה וגבתה את חייהם של כ-220,000 בני אדם).

מדיניות זו מתקיימת היום היטב בכל המחוזות במדינה - מחוזות שחווים כעת לידה מחדש בעקבות תום סכסוך מזוין בן יותר ממחצית מאה. באמצעות תהליכים טכניים של שיתוף פעולה שמתקיימים בין 32 מחלקות המדינה - ועוד כמעט שליש מהעיריות במדינה - הצלחנו לחזק את יכולתן של הרשויות ובעלי העניין המקומיים לנהל את המדיניות וליישם אותה.

מתן סוג הטיפול הנכון הוביל להתקדמות עצומה בהומניזציה ובגמישות של הטיפול שניתן לנשים הרות ולילדים בגיל הרך. כמו כן הגדרנו ועדכנו את שלבי החינוך העיקריים, ועד כה הכשרנו 150,000 אנשי חינוך במתן טיפול משולב לגיל הרך.

כחלק מלוח הזמנים לטיפול ב-1,000 הימים הראשונים לחיים, יותר מ-4 מיליון ילדים מתחת לגיל שש נרשמו במערכת הביטוח הלאומי, ו-95% מהילדים מתחת לגיל שנה כבר קיבלו חיסונים. נוסף על כך, חיזקנו את מיומנויות הטיפול וגידול הילדים של המטפלים העיקריים ובני המשפחות, ועבדנו לצידם באמצעות מגוון אסטרטגיות, כולל מתן 7,400 "ערכות לרך הנולד" לתינוקות שזה עתה נולדו באזורים נחשלים.

כדי לקדם את הנגישות לקריאה ולמורשת תרבותית, חילקנו יותר מ-15 מיליון ספרים וחומרים מקצועיים שיועדו לבתי הספר היסודיים ולספריות הציבוריות, ופתחנו כ-227 חדרי קריאה.

274 מרכזים חדשים להתפתחות הילד שפתחנו בכל רחבי המדינה עוזרים לנו לשנות את חייהם של ילדים לנצח, ועל כך גאוותנו.

כמו כן, הצטרפנו לברית הכוללת יותר מ-40 שותפים ציבוריים ופרטיים להקמת יוזמה חדשה בשם "דור ללא תת-תזונה" (Generación Cero Desnutrición), שהציבה לעצמה את המשימה למגר את תת התזונה הכרונית בקולומביה עד שנת 2030.

כדי לגבש את תוצאות שיתופי הפעולה בנושאים הקשורים לגיל הרך, עבדנו יחד עם מרכז הניתוח האמריקני Inter-American Dialogue, קרן ברנד ון ליר וסוכנים אחרים והקמנו את "סדר יום אזורי להתפתחות

"מדיניות"
De Cero a Siempre
שינתה את
הדרך שבה
ניגשנו לטיפול
בגיל הרך: היא
הציבה את
הילדים במרכז
הפעילות,
חוללה שינויים
בחייהם
וקידמה את
התפתחותם
הכללית."

משולבת בגיל הרך באמריקה הלטינית ובמדינות הקריביות"
(Agenda Regional para el Desarrollo Integral de la Primera
Infancia en países de Latinoamérica y el Caribe) - כלי שיעזור לנו
לשפר בהדרגה את הטיפול שניתן לאוכלוסיות בכל המדינות.

האתגרים של מדיניות De Cero a Siempre

קולומביה נמצאת כעת בעידן של שינוי סוחף-כל, וכתוצאה מכך, מדיניות De Cero a Siempre תצטרך להמשיך ולהתכוונן ללא הרף כדי לוודא שהיא מגיבה כהלכה לצרכים המתמשכים של ילדים בגיל הרך.

אחד האתגרים העיקריים שעומדים לפתחה הוא השגת יישום אוניברסלי של טיפול משולב באיכות גבוהה, והתמקדות בילדים שזקוקים לתשומת לב ייחודית, ובעיקר ילדים שחיים באזורים שחו את הפגיעה הגדולה ביותר בסכסוך המזוין. משימה זו כוללת רמה גבוהה של שיתוף פעולה בין ארגונים לאומיים לארגונים מחוזיים, כדי להגדיר בבירור את תחומי האחריות של כולם מבחינת ניסוח, יישום, ניטור והערכת המדיניות.

הדבר נכון גם לגופים השונים במגזר הציבורי והפרטי, וכן לארגונים בחברה האזרחית, שאיתם אנו עובדים בצמידות רבה לטובתם של ילדי ארצנו.

שמירה על השלום בראש סדר העדיפויות

בדומה לקרן ברנרד ון ליר, שהחליטה בחוכמה למקד את מאמצייה בילדים לפני כשישים שנה, בחרה מדינת קולומביה להציב את הילדים בלב פעולותיה באמצעות מדיניות De Cero a Siempre. זוהי המורשת הטובה ביותר שנוכל להשאיר לדור השלום - בניית בסיס יציב שמעצים את קולומביה ומאפשר לה להישאר איתנה במשימתה לוודא שכל אחד יכול למצות את מלוא זכויותיו מרגע הלידה, ואף קודם לכן.

ילדינו אינם רק העתיד - הם ההווה של קולומביה, ועולם ומלואו של שלום!

"274 מרכזים
חדשים
להתפתחות
הילד שפתחנו
בכל רחבי
המדינה
עוזרים לנו
לשנות את
חייהם של
ילדים לנצח,
ועל כך
גאותנו."